

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú výšky taríf pre koncových odberateľov elektriny a pre odberateľov plynu (ďalej len „návrh nariadenia“) sa predkladá na základe § 16a zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

Cieľom návrhu nariadenia je zabrániť negatívnemu vplyvu vysokého nárastu cien elektriny a plynu na koncových odberateľov elektriny a plynu v dôsledku energetickej krízy.

Návrhom nariadenia sa na rok 2024 ustanovuje v oblasti elektroenergetiky zastropovanie tarify za prístup do distribučnej sústavy, tarify za distribúciu elektriny, tarify za straty pri distribúcii elektriny, tarify za straty pri prenose elektriny, tarify za systémové služby, tarify za prevádzkovanie systému, tarify za prístup do prenosovej sústavy, tarify za prenos elektriny a tarify za straty pri prenose elektriny. V oblasti plynárenstva sa navrhuje zastropovanie tarify za prístup do distribučnej siete, tarify za distribúciu plynu a tarify za krytie strát pri distribúcii plynu.

Zastropovaním vybraných taríf v rámci elektroenergetiky a plynárenstva bude možné zabezpečiť nulové percentuálne zvýšenie regulovanej zložky koncových cien elektriny a plynu v roku 2024 oproti roku 2023 pre všetky skupiny koncových odberateľov elektriny a všetky skupiny odberateľov plynu a následne poskytovať kompenzácie na pokrytie nákladov vybraných účastníkov trhu súvisiacich so stanovením maximálnej výšky vybraných taríf pre všetkých koncových odberateľov elektriny a všetkých odberateľov plynu.

Vzhľadom na skutočnosť, že pre rok 2024 dôjde k zmene štruktúry príslušných taríf, je potrebné nastaviť referenčný rámec, resp. mechanizmus zastropovania pre tarify v rámci krízovej regulácie.

Návrh nariadenia predpokladá negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Návrh nariadenia nemá vplyvy na limit verejných výdavkov, podnikateľské prostredie, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana, sociálne vplyvy, ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh nariadenia je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v Slovenskej republike, s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

Účinnosť nariadenia sa navrhuje od 1. januára 2024.

B. Osobitná časť

K § 1

Ustanovuje sa výška tarify za prístup do distribučnej sústavy, tarify za distribúciu elektriny vrátane prenosu elektriny a tarify za straty pri distribúcii elektriny a pri prenose elektriny pre odberateľov elektriny pre rok 2024 na úrovni roka 2022. Vzhľadom na to, že tarifa za straty pri distribúcii elektriny a pri prenose elektriny nebola v tejto štruktúre v roku 2022 a 2023, je potrebné nastaviť referenčný rámec, resp. mechanizmus zastupovania pre tarifu v rámci krízovej regulácie.

Pre rok 2024 sa ustanovuje výška taríf vo výške uvedenej v rozhodnutí Úradu pre reguláciu sieťových odvetví platnom pre kalendárny rok 2022 vydanom príslušnému prevádzkovateľovi distribučnej sústavy.

Zároveň sa zavádza kompenzačný mechanizmus rozdielu medzi potenciálnymi výnosmi prevádzkovateľa distribučnej sústavy za tarifu za prístup do distribučnej sústavy, tarifu za distribúciu elektriny vrátane prenosu elektriny a tarifu za straty pri distribúcii elektriny a pri prenose elektriny od koncových odberateľov elektriny v domácnosti a ostatných koncových odberateľov elektriny na základe tarify za prístup do distribučnej sústavy, tarify za distribúciu elektriny a tarify za straty pri distribúcii elektriny a pri prenose elektriny schválenými alebo určenými úradom pre rok 2024 a výnosmi prevádzkovateľa distribučnej sústavy na základe výšky tarify za prístup do distribučnej sústavy, tarify za distribúciu elektriny vrátane prenosu elektriny a tarify za straty pri distribúcii elektriny a pri prenose elektriny ustanovenými nariadením.

K § 2

Ustanovuje sa výška tarify za systémové služby pre všetkých koncových odberateľov pre rok 2024 maximálne na úrovni roka 2022. V roku 2024 sa zaradenie do pásiem tarify za systémové služby bude diať na základe koncovej spotreby odberateľa. Výška tarify za systémové služby pre koncových odberateľov elektriny pre rok 2024 nesmie presiahnuť výšku tarify za systémové služby v roku 2022, stanovenej úradom vo výške 6,2976 EUR/MWh bez dane z pridanej hodnoty pre koncových odberateľov elektriny, ktorých celkový odber elektriny je do 100 GWh vrátane a pre nové odberné miesta. Pre koncových odberateľov elektriny, ktorých celkový odber elektriny je nad 100 GWh, výška tarify pre rok 2024 nesmie presiahnuť 0,62976 EUR/MWh bez dane z pridanej hodnoty. Výška tarify za systémové služby pre rok 2024, ktorá sa uplatňuje pre koncových odberateľov elektriny priamo pripojených do prenosovej sústavy s dobou ročného využitia maxima v roku 2022 6 800 hodín a vyššou a súčasne pomernou odchýlkou subjektu zúčtovania 0,025 alebo menšou je 0,62976 EUR/MWh bez dane z pridanej hodnoty.

Zároveň sa ustanovuje kompenzačný mechanizmus rozdielu medzi potenciálnymi výnosmi prevádzkovateľa prenosovej sústavy za tarifu za systémové služby od koncových odberateľov elektriny na základe tarify za systémové služby schválenej alebo určenej úradom pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy pre rok 2024 a výnosmi prevádzkovateľa prenosovej sústavy na základe výšky tarify za systémové služby stanovenej na základe nariadenia.

K § 3

Ustanovuje sa výška tarify za prevádzkovanie systému pre koncových odberateľov elektriny pre rok 2024 maximálne na úrovni roka 2022 stanovenej úradom pre všetky tri pásma na základe koncovej spotreby odberateľa. Zároveň sa zavádza kompenzačný mechanizmus pre organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.

K § 4

Ustanovuje sa výška tarify za prístup do prenosovej sústavy, tarify za prenos elektriny a tarify za straty pri prenose elektriny pre odberateľov elektriny na úrovni sumy tarify za prístup do prenosovej sústavy, tarify za prenos elektriny a tarify za straty pri prenose elektriny na základe roka 2022 vo výške uvedenej v rozhodnutí úradu platnom pre kalendárny rok 2022 vydanom príslušnému prevádzkovateľovi prenosovej sústavy.

Zároveň sa zavádza kompenzačný mechanizmus rozdielu medzi potenciálnymi výnosmi prevádzkovateľa prenosovej sústavy za tarifu za prístup do prenosovej sústavy, tarifu za prenos elektriny a tarifu za straty pri prenose elektriny od koncových odberateľov elektriny na základe tarify za prístup do prenosovej sústavy, tarify za prenos elektriny a tarify za straty pri prenose elektriny schválenými alebo určenými úradom pre rok 2024 a výnosmi prevádzkovateľa prenosovej sústavy na základe výšky tarify za prístup do prenosovej sústavy, tarify za prenos elektriny a tarify za straty pri prenose elektriny stanovenými nariadením.

Zastropovanie prenosových poplatkov sa aplikuje iba pre koncových odberateľov pripojených priamo na prenosovú sústavu a nie pre prevádzkovateľov distribučných sústav, ktorí budú mať zastropované svoje poplatky pre koncových odberateľov na základe § 1 návrhu nariadenia.

K § 5

Ustanovuje sa výška tarify za prístup do distribučnej siete, tarify za distribúciu plynu, tarify za krytie strát pri distribúcii plynu pre rok 2024 na úrovni roka 2023.

Pre rok 2024 sa ustanovuje výška taríf vo výške uvedenej v rozhodnutí úradu platnom pre kalendárny rok 2023 vydanom príslušnému prevádzkovateľovi distribučnej siete.

Zároveň sa zavádza kompenzačný mechanizmus rozdielu medzi nákladmi odberateľa plynu na odberné miesto na základe výšky tarify za prístup do distribučnej siete plynu, tarify za distribúciu plynu a tarify za krytie strát pri distribúcii plynu schválenej alebo určenej v rozhodnutí úradu platnom pre rok 2024 vydanom príslušnému prevádzkovateľovi distribučnej siete a nákladmi odberateľa plynu na odberné miesto podľa odseku 1. Kompenzácia je poskytovaná prevádzkovateľovi distribučnej siete plynu.

K § 6

Ustanovuje, že tarifa podľa tohto nariadenia vlády sa považuje za neurčenú podľa § 16a ods. 5 zákona 250/2012 Z. z. ak tarifa podľa rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví pre rok 2024 bude nižšia ako tarifa určená v nariadení.

K § 7

Účinnosť nariadenia sa navrhuje od 1. januára 2024.